

The general health status of people with pornography addiction: Comparison with the normal group

Iraj Mirkhan¹, Hassan Sabouri Moghaddam², Jalil Babapour Kheiroddin³, Arash Mosarezaie Moqaddam⁴

1. Ph.D Candidate in Cognitive Neuroscience-Brain and Cognition, Faculty of Education and Psychology, University of Tabriz, Tabriz, Iran. E-mail: Mirkhan_iraj@yahoo.com

2. Associate Professor, Department of Cognitive Neuroscience, Faculty of Education and Psychology, University of Tabriz, Tabriz, Iran. E-mail: sabouri-h@tabrizu.ac.ir

3. Professor, Department of Clinical Psychology, Faculty of Education and Psychology, University of Tabriz, Tabriz, Iran. E-mail: babapourj@yahoo.com

4. Associate Professor, Department of Neurology, Urmia University of Medical Sciences, Urmia, Iran. E-mail: mosarrezaii.a@umsu.ac.ir

ARTICLE INFO

Article type:

Research Article

Article history:

Received 01 December 2023

Received in revised form 30 December 2023

Accepted 04 February 2024

Published Online 21 May 2024

Keywords:

general health status,
pornography addiction,
normal group

ABSTRACT

Background: Pornography is one of the addictive and high-risk sexual behaviors that can play a role in different dimensions of people's mental health. People involved in pornography addiction suffer from mental, emotional, cognitive problems which have a negative effect on their life.

Aims: The aim of this study was to investigating the General health status of people with pornography addiction: comparison with the normal group.

Methods: This research is a causal-comparative study. The statistical population of the present study includes all men aged 18 to 35 with pornography addiction and normal in Urmia city in the spring and summer of 2023.

The statistical population of the present study includes all men aged 18 to 35 in Urmia city in the spring and summer of 2023. To determine the sample size, by referring to the GPower sample size software, 36 people with pornography addiction and 36 people who did not have pornography addiction were selected using the available sampling method and completed the pornography addiction questionnaire of Kerr et al (2014) and Goldberg's & Hiller general health questionnaire (1972). The data was analyzed by multivariate analysis of variance and by SPSS 19 software.

Results: The results showed that there was a significant difference between the two groups in anxiety and insomnia ($P < 0.05$) and depression ($P < 0.01$), but there was no significant difference between groups in somatic symptoms and and social dysfunction ($P < 0.05$).

Conclusion: According to the obtained results, it can be said that pornography addiction can lead to more depression, anxiety and and insomnia; Therefore, it is suggested to use preventive and therapeutic interventions to reduce the tendency to pornography in groups exposed to this addiction.

Citation: Mirkhan, I., Sabouri Moghaddam, H., Babapour Kheiroddin, J., & Mosarezaie Moqaddam, A. (2024). The general health status of people with pornography addiction: Comparison with the normal group. *Journal of Psychological Science*, 23(135), 21-35. [10.52547/JPS.23.135.21](https://doi.org/10.52547/JPS.23.135.21)

Journal of Psychological Science, Vol. 23, No. 135, 2024

© The Author(s). DOI: [10.52547/JPS.23.135.21](https://doi.org/10.52547/JPS.23.135.21)

✉ **Corresponding Author:** Iraj Mirkhan, Ph.D Candidate in Cognitive Neuroscience-Brain and Cognition, Faculty of Education and Psychology, University of Tabriz, Tabriz, Iran.

E-mail: Mirkhan_iraj@yahoo.com, Tel: (+98) 9145460275

Extended Abstract

Introduction

Sex addiction refers to the inability to control or postpone sexual desires and activities (Karnes et al., 2010). The important personal and social consequences that sexual addiction has for affected people are not investigated (Firoozikhojastehfar & et al, 2021). Pornography as a type of sexual addiction includes images or descriptions of sexual acts that arouse sexual feelings or thoughts in the viewer or reader (Willoughby et al, 2014).

In the definition of pornography addiction, the definitions focus on two elements. The first is that pornography is "overt" behavior (Wright & Randall, 2012) and includes "images of exposed genitalia or displays of sexual behavior" (Morgan, 2011) that are "undisguised" (Peter & Valkenburg, 2011); The second is that pornography is done "with the intention of increasing sexual arousal" (Morgan 2011).

The results of studies indicate that people with pornography addiction experience problems in different dimensions of public health (Su & et al, 2023). The concept of mental health is actually an aspect of the general concept of health and refers to all the methods and measures that are used to prevent mental illnesses, treat and rehabilitate them (Johnson, 2021). In 2001, the World Health Organization defines mental health as a person's ability to communicate harmoniously and harmoniously with others, the ability to change and modify his social environment, and to resolve his emotional conflicts and personal desires appropriately and rationally (Galderisi & et al, 2015).

Some findings show the relationship of pornography with depression and anxiety disorders (Camilleri et al., 2021; Borgogna et al., 2018; Whitfield & et al, 2018; Rissel et al, 2017; Shirk et al, 2021), attention deficit/hyperactivity disorder (Hernández-Mora Ruiz Del Castillo & et al, 2023; Niazof et al, 2019) and obsessive-compulsive disorder (Hernández-Mora Ruiz Del Castillo & et al, 2023) have been investigated and confirmed.

Considering the cultural and religious conditions of Iran, conducting studies in the field of pornography is very limited. Therefore, one should look for relevant

and effective factors on the tendency to sexual addictions, such as pornography addiction, especially among Iranian youth; also focusing on the point that similar researches have not been done in the internal studies, this issue and the lack of studies and a major gap in related studies.

Therefore, the present study has been conducted in response to this research question, what General health status of people with pornography addiction in comparison with the normal group?

Method

This research is a causal-comparative. the statistical population of the present study includes all men aged 18 to 35 in Urmia city in the spring and summer of 2023. At first, it was informed through a public call in virtual space to participate in the research. By referring to GPower sample size determination software (considering power = 0.8, α = 0.05, effect size = 0.60), the number of 36 people who, based on Kerr et al 's (2014) questionnaire, were addicted to pornography and were selected as the research sample using the available sampling method .In the following, 36 normal people who did not have pornography addiction were selected as a control group and completed the General Health Questionnaire (GHQ). Also, the collected data were analyzed by multivariate analysis of variance and SPSS 19 software.

Results

72 people were present in the study (36 people with pornography addiction and 36 normal people). The average age of people with pornography addiction is 23.06 and the standard deviation is 4.16, and the average age of people pornography addiction is 27.05 and the standard deviation is 5.01.

Table1 shows the mean and standard deviation of the research variables. As can be seen, in all four factors of somatic symptoms, anxiety and insomnia, social dysfunction and depression, the average scores in the group with pornography addiction were higher than the normal group.

Table 1. Descriptive Statistic of Research Variables

Variables	With pornography addiction		normal group	
	Mean	Standard Deviation	Mean	Standard Deviation
somatic symptoms	5.80	3.69	4.75	2.89
anxiety and insomnia	7.61	5.03	5.27	3.34
social dysfunction	10.88	3.58	9.58	2.14
depression	6.47	5.56	3.02	3.69

Table 2. Summary of the results multivariate of analysis of variance in general health indicators of two groups with pornography addiction and normal group

Variables	Sum of Squares	Degree of Freedom	Mean Square	F	Sig
somatic symptoms	20.056	1	20.056	1.822	0.181
anxiety and insomnia	98.000	1	98.000	5.360	0.024
social dysfunction	30.681	1	30.681	3.519	0.065
Depression	213.556	1	213.556	9.571	0.003

Table 2, the multivariate analysis of variance test shows that somatic symptoms ($P > 0.05$, $F = 1.822$), anxiety and insomnia ($P < 0.05$, $F = 5.360$) and social dysfunction ($P > 0.05$, $F = 3.519$) and depression ($P < 0.01$, $F = 9.571$). Therefore, there was a significant difference between the two groups in depression, anxiety and insomnia. However, there was no significant difference between the groups in somatic symptoms and social dysfunction ($P > 0.05$).

Conclusion

The aim of this study was to investigating the General health status of people with pornography addiction: comparison with the normal group. The results of the research showed that there was a significant difference in depression, anxiety and sleep disorder between the two groups. However, there was no significant difference between the groups in somatic symptoms and social dysfunction. Therefore, people with pornography addiction suffer more from depression, anxiety and sleep disorders.

These findings based on the difference in depression, anxiety and insomnia in people with pornography addiction and normal group were in line with the results of Shirk & et al (2018), Borgogna & et al (2018) and Whitfield & et al (2018), Rissel & et al (2017).

In the explanation obtained, it can be said that people who view pornography tend to thoughts related to pornographic content, which reduces their ability to build interpersonal relationships and causes them to withdraw from social environments (Setyawati & et al, 2020). Pornography use has been associated with

psychosomatic symptoms of mental illness such as headaches, stomachaches, nervousness, agitation, stress, and sleep problems. In the same direction and to complete this explanation, it can be said that the use of pornography affects the development of depression symptoms (Matibo & et al, 2018).

Also, addiction to pornography leaves such strong effects that when people are involved in this addiction, but do not have access to pornographic materials, symptoms of anxiety appear, including feelings of irritation and confusion. Also, sleep deprivation caused by continuous viewing of pornography can also lead to confusion, fatigue, distress and other symptoms that lead to increased depression (Camilleri & et al, 2021).

The higher level of depression and anxiety- insomnia in people with pornography addiction compared to normal group can be explained by the fact that addiction to pornography causes mental and mood problems that can increase depression, anxiety, and stress disorder, insomnia and suicidal thoughts (Noel & et al., 2023).

There were limitations in the present research. Considering the cultural and religious sensitivity of the issue in Iran's Islamic society, in the first stage, the conditions of cooperation in the research were difficult for many people with pornography addiction. Also, self-censorship and defensiveness in the participants who were present in the research can also be one of the limitations of the present study. Among other limitations, the current study was cross-sectional in terms of time, lack of control over some psychological, emotional, mood and cognitive factors

affecting the mental health of people with porn addiction. finally, in the practical suggestions and according to the results obtained based on the difference in depression and anxiety-sleep disorder in people using pornography and normal people, it is suggested that necessary consultations for to reduce harm, depression anxiety and insomnia of these people should be considered.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: This article is taken from the PhD dissertation of the first author in the field of neuroscience - brain and cognitive at Tabriz University with IR.TABRIZU.REC.1402.019. The necessary permits to conduct the research have been approved and issued by the university. In order to obtain the informed and free consent of the participants, first, the purpose of conducting the research and how to do it were clearly explained to the participants, and after obtaining written consent, they participated in the study. The researchers were assured that their personal data would remain confidential.

Funding: This study was conducted as a PhD thesis with no financial support.

Authors' contribution: This article was extracted from the doctoral thesis of the first author with the guidance of the second author and the advice of the third author.

Conflict of interest: This article is taken from a PhD thesis and does not conflict with personal or organizational interests. The authors declare no conflict of interest in relation to this research.

Acknowledgments: I would like to appreciate the supervisor, the advisors, Also, we are grateful to all the participants in the research, as well as Dr. Shole Watanparasti, who cooperated and helped in the implementation of the research.

بررسی وضعیت سلامت عمومی افراد با اعتیاد پورنوگرافی: مقایسه با گروه بهنجار

ایرج میرخان^۱، حسن صبوری مقدم^۲، جلیل باباپور خیرالدین^۳، آرش موسی الرضایی مقدم^۴

۱. دانشجوی دکتری علوم اعصاب شناختی - مغز و شناخت، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

۲. دانشیار، گروه علوم اعصاب شناختی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

۳. استاد تمام، گروه روانشناسی بالینی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

۴. دانشیار، گروه مغز و اعصاب، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، ارومیه، ایران.

چکیده

مشخصات مقاله

نوع مقاله:

پژوهشی

تاریخچه مقاله:

دریافت: ۱۴۰۲/۰۹/۱۰

بازنگری: ۱۴۰۲/۱۰/۰۹

پذیرش: ۱۴۰۲/۱۱/۱۵

انتشار برخط: ۱۴۰۳/۰۳/۰۱

کلیدواژه‌ها:

وضعیت سلامت عمومی،

اعتیاد پورنوگرافی،

گروه بهنجار

زمینه: پورنوگرافی از رفتارهای اعتیادآمیز و پرخطر جنسی است که می‌تواند در ابعاد مختلف سلامت افراد را با مشکل مواجه نماید. افراد درگیر به اعتیاد پورنوگرافی از مشکلات روانی، هیجانی، شناختی رنج می‌برند. کمبود مطالعه در این حوزه در ایران، باعث انجام پژوهش حاضر شده است.

هدف: هدف از انجام پژوهش حاضر، بررسی وضعیت سلامت عمومی افراد با اعتیاد پورنوگرافی: مقایسه با گروه بهنجار بود.

روش: این پژوهش از نظر روش، یک مطالعه علی - مقایسه‌ای (پس رویدادی) است. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل تمامی مردان ۱۸ تا ۳۵ سال با اعتیاد پورنوگرافی و بهنجار شهر ارومیه در بهار و تابستان ۱۴۰۲ را شامل می‌شود. جهت تعیین حجم نمونه، با مراجعه به نرم‌افزار تعیین حجم نمونه GPower، تعداد ۳۶ نفر از افراد با اعتیاد پورنوگرافی و تعداد ۳۶ نفر که اعتیاد پورنوگرافی نداشتند، با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و پرسشنامه پورنوگرافی کر و همکاران (۲۰۱۴) و پرسشنامه سلامت عمومی گلدبرگ و هیلر (۱۹۷۲) را تکمیل نمودند. داده‌ها با آزمون تحلیل واریانس چندمتغیره و با نرم‌افزار Spss 19 تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد در اضطراب و اختلال خواب ($P < ۰/۰۵$) و افسردگی ($P < ۰/۰۱$) بین دو گروه تفاوت معنی‌دار وجود داشت، اما در علائم جسمانی و کارکرد اجتماعی بین گروه‌ها تفاوت معنی‌دار نبود ($P > ۰/۰۵$).

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج به دست آمده می‌توان گفت که اعتیاد پورنوگرافی می‌تواند زمینه‌ساز افسردگی، اضطراب و مشکلات خواب بیشتر شود؛ لذا پیشنهاد می‌گردد مداخلات پیشگیرانه و درمانی جهت کاهش گرایش به پورنوگرافی در گروه‌های در معرض این اعتیاد به کار برده شود.

استناد: میرخان، ایرج؛ صبوری مقدم، حسن؛ باباپور خیرالدین، جلیل؛ و موسی الرضایی مقدم، آرش (۱۴۰۳). بررسی وضعیت سلامت عمومی افراد با اعتیاد پورنوگرافی: مقایسه با گروه بهنجار. مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۳، شماره ۱۳۵، ۲۱-۳۵.

DOI: [10.52547/JPS.23.135.21](https://doi.org/10.52547/JPS.23.135.21) شماره ۱۳۵، ۱۴۰۳.

© نویسنده‌گان.

✉ نویسنده مسئول: ایرج میرخان، دانشجوی دکتری علوم اعصاب شناختی - مغز و شناخت، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

رایانامه: Mirkhan_iraj@yahoo.com تلفن: ۰۹۱۴۵۴۶۰۲۷۵

مقدمه

امروزه رفتار انسان با ظهور فناوری‌های دیجیتال جدید تحت تأثیر قرار گرفته است. به دلیل استفاده بی‌رویه از اینترنت، بسیاری از افراد به اعتیاد جنسی^۱ معتاد شده‌اند. این اعتیاد می‌تواند باعث شکل‌گیری رفتارهای تکانشی و همچنین مشکل در فرآیندهای روانی، شناختی، عصب‌شناختی و هیجانی شود (کانگ و همکاران، ۲۰۲۱). اعتیاد جنسی یکی از معضلات پنهانی است که با توجه به جمعیت جوان کشور، دشوار شدن ازدواج برای نسل جوان و برخی اختلالات شخصیتی و روانی در سال‌های اخیر به آن توجه بیشتری شده و حالت پنهان و ممنوعه آن دیگر مثل سال‌های قبل نیست (محدث اردبیلی و همکاران، ۱۴۰۰).

اعتیاد به رابطه جنسی به عدم توانایی در کنترل یا به تعویق انداختن تمایلات و فعالیت‌های جنسی اطلاق می‌شود. در واقع رابطه جنسی و اندیشیدن به آن، افکار معتاد را تحت سیطره خود قرار می‌دهد و نیاز به انگیزه‌های جنسی، جای نیاز به صمیمیت را می‌گیرد. فرد معتاد از راه رابطه جنسی آرام عاطفی و عقده‌های روانی خود را تسکین می‌دهد (کارنس و همکاران، ۲۰۱۰). پیامدهای فردی و اجتماعی مهمی که اعتیاد جنسی برای افراد مبتلا به همراه دارد که نیامد بررسی است (فیروزی خجسته‌فر و همکاران، ۱۴۰۰). شکلی از اعتیاد رفتارهای جنسی که با توجه به شرایط امروزی و دسترسی به امکانات و تجهیزاتی مانند ماهواره، اینترنت و شبکه‌های مجازی روزه‌روز در حال رشد و گسترش است، اعتیاد به پورنوگرافی^۲ (هرزه نگاری جنسی) است. تحقیقات نشان می‌دهد که استفاده از پورنوگرافی ممکن است به دلیل استفاده بیش از حد یا عدم تطابق اخلاقی در مورد چنین استفاده‌ای مشکل‌ساز شود (گرابس و همکاران، ۲۰۲۲؛ نوئل و همکاران، ۲۰۲۳؛ (ماور-وکیل و باجی، ۲۰۲۰).

پورنوگرافی یا هرزه‌نگاری شامل تصویر یا توصیفی از اعمال جنسی است که موجب برانگیخته شدن احساسات یا افکار جنسی در بیننده یا خواننده می‌شود (ویلوگی و همکاران، ۲۰۱۴). در تعریف اعتیاد پورنوگرافی تعاریف بر دو عنصر تمرکز دارند. اولین مورد این است که پورنوگرافی یک رفتار "صریح و روشن" است (رایت و راندال، ۲۰۱۲) و شامل "تصاویری از اندام تناسلی آشکار و یا نمایش رفتارهای جنسی" (مورگان،

۲۰۱۱) که "پنهان نشده" هستند (پتر و والکنبرگ، ۲۰۱۱)؛ دوم این است که پورنوگرافی "با قصد افزایش برانگیختگی جنسی"^۳ انجام می‌شود (مورگان ۲۰۱۱). با توجه به ساختار و نوع فیلم‌های بخش بزرگی از افراد درگیر در مصرف پورنوگرافی آنلاین عمدتاً به دنبال آرامش جنسی و احساس "رضایت" مرتبط با خودارضایی هستند (ماور-وکیل و باجی، ۲۰۲۰). در مطالعه‌ای در اندونزی، حدود ۹۷ درصد از ۱۶۰۰ کودک و نوجوان در معرض پورنوگرافی قرار گرفته بودند (ایزدهار و همکاران، ۲۰۲۱). مطالعات چندین کشور نشان داده است که میزان مصرف پورنوگرافی آنلاین از ۵۰ تا ۹۹ درصد در میان مردان و ۳۰ تا ۸۶ درصد در میان زنان متغیر است (بارنوسکی و همکاران، ۲۰۱۹).

نتایج مطالعات حاکی از آن است که افراد با اعتیاد پورنوگرافی، در ابعاد مختلف سلامت عمومی مشکلاتی را تجربه می‌کنند (سو و همکاران، ۲۰۲۳). مفهوم سلامت روانی، در واقع جنبه‌ای از مفهوم کلی سلامتی است و بر کلیه روش‌ها و تدابیری اطلاق می‌شود که برای جلوگیری از ابتلا به بیماری‌های روانی، درمان و توان‌بخشی آن‌ها به کار می‌رود (جانسون، ۲۰۲۱). سازمان بهداشت جهانی در سال ۲۰۰۱، سلامت روانی را عبارت از قابلیت فرد در برقراری ارتباط موزون و هماهنگ با دیگران، توانایی در تغییر و اصلاح محیط اجتماعی خویش و حل مناسب و منطقی تعارض‌های هیجانی و تمایلات شخصی خود می‌داند (گالدریسی و همکاران، ۲۰۱۵). سلامت روان باعث ایجاد احساس خوب بودن و اطمینان از کارآمدی خود می‌شود (گارگ، ۲۰۲۳). لازمه برخورداری از سلامت روانی این است که شخص بتواند در موقعیت‌های دشوار انعطاف‌پذیر بوده و توانایی این را داشته باشد که در هر موقعیتی تعادل روانی خود را حفظ نماید و از کارایی لازم برخوردار باشد (نظری و همکاران، ۱۳۹۸). نتایج مطالعات حاکی از آن است که استفاده اعتیادآمیز از پورنوگرافی مشکلات ناسازگاری اخلاقی را به همراه دارد (سو و همکاران، ۲۰۲۳). همچنین در یک مطالعه، ارتباط بین استفاده از پورنوگرافی با سلامت روان ضعیف مورد بررسی و تأیید قرار گرفت. متغیرهایی مانند شرایط خانوادگی، سوء استفاده جنسی، فرار از مدرسه و بلوغ جنسی زود هنگام زمینه‌گرایش تماشای پورنوگرافی و پیامد آن مشکلات روانشناختی را به وجود می‌آورد (سودین و همکاران،

3. sexual arousal

1. sex addicts

2. addiction to pornography

روش

الف) طرح پژوهش و شرکت کنندگان: پژوهش حاضر از نظر روش، یک مطالعه علی - مقایسه‌ای (پس رویدادی) است. جامعه آماری پژوهش حاضر تمامی مردان ۱۸ تا ۳۵ ساله شهر با اعتیاد پورنوگرافی و افراد بهنجار شهر ارومیه در بهار و تابستان ۱۴۰۲ را شامل می‌شود. در ابتدا و از طریق غربالگری و سرند کردن، از طریق فراخوان عمومی در فضای مجازی، شبکه‌های اجتماعی اینستاگرام، در محیط‌های دانشگاهی پیام‌نور و دانشگاه آفاق، گروه مشاوران بهزیستی ارومیه، جهت حضور در پژوهش اطلاع رسانی شد. با مراجعه به نرم‌افزار تعیین حجم نمونه GPower (با در نظر گرفتن توان آزمون ۰/۸۰، آلفای ۰/۰۵ و اندازه اثر ۰/۶۰)، تعداد ۳۶ نفر از افرادی که بیشترین فراوانی پورنوگرافی براساس پرسشنامه هرزه‌نگاری کر و همکاران (۲۰۱۴) را داشتند و واجد ملاک‌های ورود و خروج بودند، انتخاب شدند. براین اساس افرادی که در ۶ ماه گذشته براساس پاسخ به این پرسشنامه بیشترین فراوانی تماشای فیلم‌های پورنوگرافی را داشتند، انتخاب شدند. لازم به یادآوری است در ابتدای پرسشنامه پورنوگرافی، یک سؤال با این عنوان که آیا در ۶ ماهه گذشته به طور میانگین شما هرچند بار به گونه عامدانه از پورنوگرافی استفاده کرده‌اید (کارول و همکاران، ۲۰۰۸)، قرار داده شده بود. شرکت کنندگان از میان ۶ گزینه پاسخ خود را انتخاب کردند: ۱ (اصلاً ندیده‌ام)، ۲ (یک‌بار در ۶ ماه)، ۳ (یک‌بار در هرماه)، ۴ (یک‌بار در هفته)، ۵ (چندبار در هفته)، ۶ (هر روز یا تقریباً هر روز)؛ بنابراین، فقط شرکت کنندگانی که در ۶ ماه گذشته، اقدام به تماشای فیلم‌های پورن داشته‌اند، بر اساس فراوانی بیشتر و همچنین با توجه به نمره به دست آمده از پرسشنامه در گروه دارای اعتیاد پورنوگرافی قرار گرفت و گروه بهنجار نیز از بین افرادی انتخاب شد که در طول ۶ ماه گذشته تماشای فیلم و تصاویر پورن نداشتند، با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس، تعداد ۳۶ نفر، جهت مقایسه با گروه اختلال پورنوگرافی به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند. همچنین داده‌های گردآوری شده با آزمون تحلیل واریانس چندمتغیره و با نرم‌افزار SPSS-19 تجزیه و تحلیل شد.

ملاک‌های ورود به پژوهش شامل تمایل به شرکت در پژوهش، تکمیل فرم رضایت آگاهانه، داشتن حداقل تحصیلات خواندن و نوشتن، دامنه سنی بین ۱۸ تا ۳۵ سال و ملاک‌های خروج از پژوهش نیز شامل شرکت کنندگان با معلولیت و یا بیماری روان‌پزشکی، شرکت کردن همزمان در هر نوع

برخی یافته‌ها نشان می‌دهند تجربیات استرس‌زا، اضطراب و افسردگی به شدت با مصرف پورنوگرافی مرتبط هستند. علاوه بر این، تجارب عاطفی متضاد و همچنین مشکلات هویتی به طور قابل توجهی آسیب‌پذیری را در برابر رفتارهای جنسی اعتیادآور و مصرف پورنوگرافی افزایش می‌دهد (پریوارا و باب، ۲۰۲۳). همچنین اعتیاد پورنوگرافی با احساس تنهایی و رفتارهای گوشه‌گیرانه ارتباط دارد (ماتور-وکیلی و باجی، ۲۰۲۰). در نهایت در تعدادی از مطالعات مقطعی دیگر، ارتباط پورنوگرافی بر روی اختلال افسردگی و اضطراب (کامیلری و همکاران، ۲۰۲۱، شیرک و همکاران، ۲۰۲۱؛ بورگوگنا و همکاران، ۲۰۱۸؛ ویتفیلد و همکاران، ۲۰۱۸، ریسل و همکاران، ۲۰۱۷، شیرک و همکاران، ۲۰۲۱)، نارضایتی و خلق‌وخوی افسرده (لایر و براند، ۲۰۱۷؛ پیترو والکنبورگ، ۲۰۱۱)، اختلال بیش‌فعالی/کمبود توجه (هرناندز-مورا و وارسکون، ۲۰۲۲؛ نیازوف و همکاران، ۲۰۱۹) و اختلال وسواس فکری-اجباری (هرناندز-مورا و وارسکون، ۲۰۲۲) بررسی و تأیید شده است.

با توجه به شرایط فرهنگی و مذهبی کشور ایران، انجام مطالعات در زمینه پورنوگرافی خصوصاً در گروه‌هایی مانند نوجوانان با مشکلاتی همراه است (خلج‌آبادی فراهانی، ۱۳۹۹)، اختلالات و انحرافات جنسی نیز در بیشتر زمان‌ها پشت پرده باقی می‌مانند. چه بسیار انسان‌هایی که از مشکلات جنسی رنج می‌برند، اما از مطرح نمودن و صحبت کردن درباره آن احساس شرم و گناه می‌کنند؛ براین اساس باید به دنبال عوامل مرتبط و مؤثر بر گرایش به اعتیادهای جنسی مانند اعتیاد پورنوگرافی خصوصاً در جوانان ایرانی گشت؛ با بررسی‌های صورت گرفته توسط پژوهشگران مشخص شد که با توجه به حساسیت‌های موجود در جامعه ایران، مطالعات جامع و هدفمند که به بررسی وضعیت سلامت عمومی افراد با اعتیاد پورنوگرافی: مقایسه با گروه بهنجار پرداخته باشد، انجام نشده است؛ همچنین بررسی سلامت عمومی افراد مبتلا به اعتیاد پورنوگرافی در جامعه ایران انجام نگرفته است؛ این مسأله و کمبود خلاء و شکاف مطالعاتی عمده‌ای را نمایان می‌سازد. لذا همچنین با تمرکز بر این نکته که پژوهش‌های مشابه در گستره مطالعات داخلی انجام نشده است، این مطالعه براساس این نیازسنجی می‌تواند در راستای بیان و تبیین مشکل بحث شده انجام گردد؛ لذا مطالعه حاضر در پاسخ به این مسأله پژوهشی انجام شده است که وضعیت سلامت عمومی افراد با اعتیاد پورنوگرافی در مقایسه با گروه بهنجار چگونه است؟

برنامه آموزشی یا درمانی دیگر و مصرف داروهای مختل کننده هشیاری بودند.

(ب) ابزار

پرسشنامه اعتیاد به پورنوگرافی: مقیاس استفاده مشکل ساز از هزینه نگاری یک ابزار ۱۲ آیتمی است که به وسیله کر و همکاران (۲۰۱۴) طراحی شده است. این ابزار از یک مقیاس لیکرت ۶ درجه‌ای (هرگز = ۰، به ندرت = ۱، گاهی اوقات = ۲، معمولاً = ۳، بیشتر اوقات = ۴ و همیشه = ۵) برخوردار است. حداقل نمره در این ابزار صفر و حداکثر نمره ۵۰ است. این مقیاس چهار مؤلفه دارد که عبارتند از: مشکلات روانشناختی و اجتماعی، تمایل شدید به استفاده، ناتوانی در کنترل و استفاده به منظور فرار یا پرهیز از هیجان‌های منفی. آلفای کرونباخ این زیرمقیاس‌ها به ترتیب ۰/۷۵، ۰/۸۶، ۰/۹۱ و ۰/۹۳ گزارش شده است (کر و همکاران، ۲۰۱۴). در پژوهش درویش‌ملا و نیک‌منش (۱۳۹۶) نویسندگان، نسخه انگلیسی مقیاس استفاده مشکل ساز از هزینه نگاری (PPUS) را به فارسی ترجمه کردند. پس از آن، یک فرد دو زبانه بدون اینکه از اصل پرسشنامه آگاهی داشته باشد، پرسشنامه ترجمه شده را دوباره به انگلیسی ترجمه کرد. سپس، پرسشنامه ترجمه شده با نسخه اصلی پرسشنامه مقایسه شد و نسخه نهایی با تطبیق دادن این دو پرسشنامه بدست آمد. برای رفع ابهام آیتم‌های پرسشنامه، نسخه نهایی پرسشنامه را ۴ نفر از کارشناسان ارشد روانشناسی مورد بررسی قرار دادند. همچنین در پژوهش حاضر، پایایی ابزار با استفاده از آلفای کرونباخ، ۰/۷۸ به دست آمد که حاکی از پایایی بالای آزمون بود.

پرسشنامه سلامت عمومی گلدبرگ و هیلر: پرسشنامه سلامت روان ۲۸ سؤالی توسط گلدبرگ (۱۹۷۲) ارائه شده و دارای ۴ مقیاس فرعی است و هر مقیاس ۷ پرسش دارد. مقیاس‌های مذکور عبارتند از: ۱) مقیاس علائم جسمانی از سؤال ۱ تا ۷، ۲) مقیاس علائم اضطرابی و اختلال خواب از سؤال ۸ تا ۱۴، ۳) مقیاس بدکارکردی اجتماعی از سؤال ۱۵ تا ۲۱ و ۴) مقیاس علائم افسردگی از سؤال ۲۲ تا ۲۸. برای جمع‌بندی نمرات، به اصلاً نمره صفر، در حد معمول نمره ۱، بیش از حد معمول نمره ۲ و خیلی بیش از حد معمول نمره ۳ تعلق می‌گیرد (فراهانی و همکاران، ۱۴۰۱). حداقل نمره برای هر مقیاس صفر و حداکثر ۲۱ است. در هر مقیاس از نمره ۶ و در مجموع از نمره ۲۲ به بالا بیانگر علائم مرضی است (اعتمادی و

همکاران، ۱۳۸۸). بررسی روایی و پایایی این پرسشنامه بارها در تحقیقات مورد استفاده قرار گرفته و روایی و پایایی آن مورد تأیید قرار گرفته است. از جمله چونگ و اسپرز (۱۹۹۴) ضرایب پایایی کلی این پرسشنامه را ۰/۵۵؛ و ضریب پایایی خرده مقیاس‌ها را به ترتیب ۰/۴۲ تا ۰/۴۷ گزارش کرده اند. در تحقیق صاحب‌دل (۱۳۸۹) نیز ضریب پایایی کلی این پرسشنامه ۰/۷۶؛ و ضریب پایایی خرده مقیاس‌ها ۰/۶۵، ۰/۶۹، ۰/۷۸؛ و ۰/۸۷ گزارش شده است. نتایج پژوهش نوربالا و همکاران (۱۳۸۹) نشان داد با استفاده از روش نمره‌گذاری سنتی، نمره برش برای نمونه مورد مطالعه، نمره ۶ می‌باشد. حساسیت و ویژگی آزمون به ترتیب برابر ۸۴/۷ و ۹۳/۷ درصد و میزان اشتباه طبقه‌بندی کلی برابر ۱۲/۳ بوده است. بررسی اعتبار همزمان این پرسشنامه با چک لیست ۹۰ سؤالی علائم مرضی، نشان داد که همبستگی معناداری بین نمرات افراد در مقیاس‌های فرعی دو آزمون وجود دارد. در بررسی پایایی ابزار، با استفاده از آلفای کرونباخ، برای مقیاس علائم جسمانی ۰/۷۵، برای مقیاس علائم اضطرابی و اختلال خواب ۰/۸۳، برای مقیاس بدکارکردی اجتماعی ۰/۷۲ و برای مقیاس علائم افسردگی ۰/۹۱ به دست آمد.

یافته‌ها

تعداد ۷۲ نفر (۳۶ نفر با اعتیاد و ۳۶ نفر بهنجار) در پژوهش حاضر بودند. میانگین سنی افراد با اعتیاد پورنوگرافی ۲۳/۰۶ و انحراف استاندارد ۴/۱۶ و میانگین سنی افراد بهنجار ۲۷/۰۵ و انحراف استاندارد ۵/۰۱ می‌باشد. در تحصیلات، شرکت کنندگان بهنجار در کارشناسی وضعیت بهتری داشتند، درحالی‌که شرکت کنندگان با اعتیاد پورنوگرافی در تحصیلات دیپلم فراوانی بالاتری داشتند. به طوری که در گروه اعتیاد پورن تحصیلات دیپلم با ۴۷/۱ بیشترین و کمترین فراوانی مربوط به کاردانی با ۲/۸ بود. در گروه بهنجار تحصیلات کارشناسی با ۴۱/۷ بیشترین و تحصیلات کاردانی با ۲/۸ کمترین فراوانی را داشتند.

در وضعیت تأهل، در گروه پورن ۹۷/۲ از افراد مجرد و ۲/۸ متأهل، درحالی‌که در گروه بهنجار ۶۹/۴ مجرد و ۳۰/۶ از افراد متأهل بودند. در فعالیت ورزشی، می‌توان گفت در انجام فعالیت ورزشی، گروه بهنجار فعالیت ورزشی بیشتری داشتند. در نهایت در مدت زمان استفاده از اینترنت

در طول شبانه‌روز، مشخص است که افراد با اعتیاد پورن مدت زمان بیشتری درگیر استفاده از اینترنت بوده‌اند.

جدول ۱. میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای پژوهش

متغیرها	اعتیاد پورنوگرافی				گروه بهنجار			
	میانگین	انحراف استاندارد	کجی	کشیدگی	میانگین	انحراف استاندارد	کجی	کشیدگی
علائم جسمانی	۵/۸۰	۳/۶۹	۱/۰۴	۱/۲۷	۴/۷۵	۲/۸۹	۱/۱۷	۱/۴۱
اضطراب و اختلال خواب	۷/۶۱	۵/۰۳	۰/۶۴	-۰/۳۲	۵/۲۷	۳/۳۴	۱/۱۸	۱/۸۸
کارکرد اجتماعی	۱۰/۸۸	۳/۵۸	۰/۲۷	-۱/۰۱	۹/۵۸	۲/۱۴	-۰/۲۱	۰/۱۸
افسردگی	۶/۴۷	۵/۵۶	۰/۷۸	-۰/۰۶	۳/۰۲	۳/۶۹	۱/۵۱	۱/۶۶

در جدول ۱ میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای پژوهش نشان داده می‌شود. همانطور که مشاهده می‌گردد در هر چهار عامل علائم جسمانی اضطراب و اختلال خواب، کارکرد اجتماعی و افسردگی، میانگین نمرات در گروه با اعتیاد پورنوگرافی بالاتر از گروه بهنجار پورنوگرافی بود.

در ادامه جهت مقایسه ابعاد سلامت عمومی در دو گروه با اعتیاد پورنوگرافی و بهنجار، از آزمون تحلیل واریانس چندمتغیره استفاده شد. قبل از اجرای این آزمون، پیش‌فرض‌های آزمون شامل فرض نرمال بودن، مفروضه داده پرت با نمودار جعبه‌ای، همگنی واریانس با آزمون لوین، فرض همگنی ماتریس‌های واریانس-کواریانس با آزمون ام‌باکس و مفروضه خطی بودن با نمودار پراکندگی مورد بررسی قرار گرفت.

در جهت بررسی نرمال بودن داده‌ها، در آزمون کالموگراف-اسمیرنف، با توجه به اینکه سطح معنی‌داری آماره Z همه متغیرها بالای ۰/۰۵ بود؛ مفروضه نرمال بودن داده‌ها تأیید شد. مفروضه داده‌های پرت با استفاده از نمودار جعبه‌ای بررسی شد و نتایج حاکی از تأیید مفروضه فقدان مقادیر پرت و گمشده بود و این مفروضه مورد تأیید قرار گرفت همچنین فرض خطی بودن داده‌ها با استفاده از نمودار پراکندگی بررسی و تأیید شد در

بررسی فرض همگنی ماتریس‌های واریانس-کواریانس، با توجه به اینکه میزان سطح معنی‌داری به دست آمده بالای ۰/۰۵ بود، این مفروضه نیز رعایت شد. همچنین آزمون لوین جهت بررسی برابری واریانس‌های متغیرها، نشان داد، با توجه به اینکه نسبت F مشاهده شده در سطح معناداری ۰/۰۵ $p >$ معنادار نشده است. واریانس‌های هر چهار عامل علائم جسمانی اضطراب و اختلال خواب، کارکرد اجتماعی و افسردگی در دو گروه با هم برابر بوده و با یکدیگر تفاوت معنی‌داری ندارند، لذا این مفروضه تحلیل واریانس رعایت شده است.

همچنین آزمون معنی‌داری تحلیل واریانس، با توجه به اثر لامبدای ویلکز برای تحلیل واریانس چندمتغیری با میزان ۰/۸۶۸ در سطح معنی‌داری ۰/۰۵، می‌توان گفت که ترکیب خطی سلامت عمومی در گروه با اعتیاد پورنوگرافی بالاتر از گروه بهنجار براساس عضویت گروهی تفاوت معنی‌داری دارند؛ بنابراین در ادامه از تحلیل واریانس جهت مقایسه آن‌ها استفاده می‌شود.

در ادامه جهت تحلیل نتایج، از آزمون تحلیل واریانس چندمتغیره استفاده شده است.

جدول ۲. آزمون معنی‌داری تحلیل واریانس چندمتغیری متغیرهای پژوهش

منبع	مقدار	F	فرضیه درجه آزادی	خطا درجه آزادی	سطح معنی‌داری
آزمون اثر پیلایی	۰/۱۳۲	۲/۵۵۱	۴	۶۷	۰/۰۴۵
آزمون لامبدای ویلکز	۰/۸۶۸	۲/۵۵۱	۴	۶۷	۰/۰۴۵
آزمون اثر هتلینگ	۰/۱۵۲	۲/۵۵۱	۴	۶۷	۰/۰۴۵
آزمون بزرگترین ریشه روی	۰/۱۵۲	۲/۵۵۱	۴	۶۷	۰/۰۴۵

با توجه به تحلیل صورت گرفته و نتایج به دست آمده در جدول بالا، مفروضه آزمون معنی‌داری تحلیل واریانس چند متغیری متغیرهای پژوهش

رعایت گردیده است؛ بدین صورت که با توجه به سطح به دست آمده از آزمون لامبدای ویلکز که ۰/۸۶۸ می‌باشد و با توجه به سطح معنی‌داری

که در سطح ۰/۰۵ معنی دار است، لذا ترکیب خطی متغیرهای پژوهش بر اساس عضویت گروهی تفاوت معنی داری دارند؛ بر این اساس در ادامه

می توان از آزمون تحلیل واریانس چندمتغیره (مانوا) بهره برد.

جدول ۳. آزمون تحلیل واریانس چندمتغیره (مانوا) جهت بررسی اثرات گروه بر شاخص های سلامت عمومی دو گروه با اعتیاد پورنوگرافی و بهنجار

منبع	متغیر وابسته	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معناداری
گروه	علائم جسمانی	۲۰/۰۵۶	۱	۲۰/۰۵۶	۱/۸۲۲	۰/۱۸۱
	اضطراب و اختلال خواب	۹۸/۰۰۰	۱	۹۸/۰۰۰	۵/۳۶۰	۰/۰۲۴
	کارکرد اجتماعی	۳۰/۶۸۱	۱	۳۰/۶۸۱	۳/۵۱۹	۰/۰۶۵
	افسردگی	۲۱۳/۵۵۶	۱	۲۱۳/۵۵۶	۹/۵۷۱	۰/۰۰۳

جدول ۳ آزمون تحلیل واریانس چندمتغیره انجام شده نشان می دهد در علائم جسمانی ($F= ۱/۸۲۲, P> ۰/۰۵$) اضطراب و اختلال خواب ($F= ۵/۳۶۰, P< ۰/۰۵$) و کارکرد اجتماعی ($F= ۳/۵۱۹, P> ۰/۰۵$) و افسردگی ($F= ۹/۵۷۱, P< ۰/۰۱$) به دست آمد. بر این اساس در افسردگی و اضطراب و اختلال خواب بین دو گروه تفاوت معنی دار وجود داشت. اما در علائم جسمانی و کارکرد اجتماعی و بین گروه ها تفاوت معنی دار نبود ($P> ۰/۰۵$).

بحث و نتیجه گیری

هدف از انجام پژوهش حاضر، بررسی وضعیت سلامت عمومی افراد با اعتیاد پورنوگرافی: مقایسه با گروه بهنجار بود. نتایج پژوهش نشان داد در افسردگی، اضطراب و اختلال خواب بین دو گروه تفاوت معنی دار وجود داشت. اما در علائم جسمانی و کارکرد اجتماعی و بین گروه ها تفاوت معنی دار نبود. براین اساس افراد با اعتیاد پورنوگرافی از افسردگی و اضطراب و اختلال خواب بیشتری نسبت به افراد بهنجار رنج می بردند. یافته به دست آمده با نتایج پژوهش شیرک و همکاران (۲۰۲۱)، بورگوگنا و همکاران (۲۰۱۸) و ویتفیلد و همکاران (۲۰۱۸)، ریسل و همکاران (۲۰۱۷) شیرک و همکاران (۲۰۲۱) مبنی بر تفاوت افسردگی، اضطراب - مشکلات خواب در افراد با اعتیاد پورنوگرافی نسبت به افراد بهنجار همخوان بود.

در تبیین یافته به دست آمده می توان گفت از لحاظ نظری، استفاده از پورنوگرافی باعث مشکلات عمده سلامت افراد می شود، جایی که از پورنوگرافی به عنوان راهی برای "کنار آمدن" با مشکلات روانی - هیجانی می شود، اما به تدریج به افسردگی و مشکلات سلامت روان بیشتر منجر

می شود (سو و همکاران، ۲۰۲۳). فراوانی استفاده از پورنوگرافی، سن مصرف و جنسیت فرد، متغیرهایی هستند که می توانند بر رابطه بین سلامت روانی - اجتماعی و پورنوگرافی تأثیر بگذارند. همچنین در بحث تبیین نظری و بر اساس مدل رشد پنهان، این اعتقاد وجود دارد که استفاده از پورنوگرافی در زمینه ساز بهزیستی روانی نامطلوب (عزت نفس پایین تر و افسردگی/اضطراب بیشتر) می شود (سودین و همکاران، ۲۰۲۳).

افرادی که پورنوگرافی را مشاهده می کنند، به افکار مرتبط با محتوای مستهجن گرایش پیدا کنند، که توانایی آن ها را برای ایجاد روابط بین فردی کاهش می دهد و باعث کناره گیری آن ها از محیط های اجتماعی می شود (ستیوتی و همکاران، ۲۰۲۰) که کاهش تعاملات اجتماعی به خودی خودش زمینه ساز بسیاری از مشکلات روانی و اجتماعی می شود. همچنین رفتار اعتیاد آور مرتبط با پورنوگرافی اینترنتی ممکن است باعث تجارب جنسی ذهنی منفی و افزایش حساسیت به محرک ها شود و از این طریق می تواند منجر به مشکلات سلامت روانی مانند افسردگی و اضطراب شود (پریوارا و همکاران، ۲۰۲۳). از سوی دیگر و در بعد عصب شناختی برخی از عوامل بیولوژیکی و روانی - اجتماعی ممکن است، زمینه ای برای افزایش حساسیت به محرک های جنسی مرتبط با پورنوگرافی ایجاد کنند و ممکن است باعث رفتار «بیش از حد» بیش جنسی شوند و بر فعالیت های عصبی غدد درون ریز تأثیر بگذارند. این رفتار جنسی بیش از حد مرتبط با قرار گرفتن در معرض پورنوگرافی بعداً ممکن است پیامدهای منفی برای سلامت روان داشته باشد و عمدتاً باعث ایجاد نارضایتی و/یا خلق و خوی افسرده مرتبط با این رفتار اعتیاد آور شود (لایر و همکاران، ۲۰۱۷؛ پیترو و همکاران، ۲۰۱۱).

این شرایط پیامدهای منفی برای تعادل بین سیستم عصبی تحریکی و مهارتی داشته باشد و به دلیل تغییرات عصبی زیستی مختلف، مانند افزایش تولید دوپامین و برانگیختگی کورتیکوئید، ممکن است باعث رفتارهای پرجنسی کنترل نشده شود و باعث برهم خوردن تعادل سایر انتقال دهنده‌های عصبی مانند سروتونین و نوراپی نفرین که پیامدهای منفی از نظر روانی، هیجانی و خلقی شده و زمینه‌ساز اختلالاتی مانند افسردگی، اضطراب و اختلالات خواب شود (هیلتون، ۲۰۱۳ و استولهوفر و همکاران، ۲۰۱۶) و این تفاوت را نسبت به افراد بهنجار شرکت کننده در پژوهش حاضر ایجاد نماید. در این بین نتایج برخی مطالعات حاکی از آن است که بین اعتیاد پورنوگرافی و افسردگی ارتباط وجود دارد. در واقع در بیشتر موارد، افراد درگیر اعتیاد پورنوگرافی برای فرار از احساسات منفی، از این پدیده استفاده می‌کنند و این باعث می‌شود آن‌ها به سمت مشکلات سلامتی و اختلالات خلقی و عاطفی مانند افسردگی شوند (بورگوگنا و همکاران، ۲۰۱۹).

همچنین می‌توان گفت افراد درگیر اعتیاد پورنوگرافی، به دلیل اینکه زمان زیادی را به این عمل اختصاص می‌دهند در انجام کارهای روزمره خود دچار مشکل می‌شوند. آن‌ها در طول شب مجبورند دیر به خواب بروند و به همین شکل، صبح اگر زود از خواب بیدار شوند به دلیل کمبود ساعات خواب، از نظر توان جسمی و روانی دچار تحلیل می‌شوند و اگر دیرتر از خواب بیدار شوند از نظر زمانی در انجام فعالیت‌های شغلی با مشکل مواجه می‌شوند و می‌تواند به ایجاد افسردگی و اختلالات اضطرابی در آن‌ها منجر می‌شود. همچنین از نظر اجتماعی نیز افراد درگیر اعتیاد پورنوگرافی از نظر روابط و تعاملات اجتماعی با اجتناب از حضور در برنامه‌ها و فعالیت‌های اجتماعی به دلیل گرایش به تنهایی و تماشای تصاویر و فیلم‌های پورن با مشکلاتی مواجه می‌شوند که در ابعاد مختلف سلامت روانی آن‌ها را با مشکل مواجه می‌کند. در افراد متأهل که اعتیاد پورنوگرافی دارند، این پدیده می‌تواند بر سطح و کیفیت رابطه جنسی با شریک زناشویی‌شان داشته باشد و در این زمینه نیز مشکلاتی را ایجاد می‌کند. در همین راستا، نتایج مطالعه شیرک و همکاران (۲۰۲۱) حاکی از آن بود که افراد با اعتیاد پورنوگرافی از افسردگی، اضطراب - مشکلات خواب بیشتری نسبت به افراد بهنجار رنج می‌برند.

در انجام پژوهش حاضر محدودیت‌هایی وجود داشت. با توجه به حساسیت موضوع از نظر فرهنگی و دینی در جامعه اسلامی ایران، در مرحله اول

شرایط همکاری در پژوهش برای بسیاری از افراد با اعتیاد پورنوگرافی سخت بود و بسیاری از افراد به همین دلیل در پژوهش شرکت نکردند. همچنین خودسانسورسازی و حالت دفاعی در شرکت کنندگانی که در پژوهش حاضر بودند نیز می‌تواند از محدودیت‌های مطالعه حاضر باشد. همچنین از محدودیت‌های دیگر پژوهش، مقطعی بودن پژوهش حاضر از نظر زمانی، عدم کنترل برخی از عوامل روانی، هیجانی، خلقی و شناختی اثرگذار بر سلامت روان افراد با اعتیاد به پورن بود.

در نهایت در پیشنهاداتی کاربردی و با توجه به نتایج به دست آمده مبنی بر تفاوت در افسردگی و اضطراب - اختلال خواب در افراد با اعتیاد پورنوگرافی و افراد بهنجار، پیشنهاد می‌گردد مشاوره‌های لازم از طریق مشاوران و روانشناسان در جهت کاهش افسردگی، اضطراب و اختلالات خواب این افراد در نظر گرفته شود. برنامه‌هایی جهت پیشگیری و کاهش گرایش به اعتیاد پورنوگرافی و همچنین طراحی پروتکل‌ها و مداخلات آموزشی و درمانی مبتنی بر تعالیم دینی و فرهنگی جامعه ایرانی جهت درمان اعتیاد پورنوگرافی انجام پذیرد. از طریق برگزاری جلسات و کارگاه‌های آموزشی برای والدین در مدارس، دانش‌آموزانی که فیلم‌های پورن تماشا می‌کنند، شناسایی شوند و از طریق جلسات مشاوره توسط مشاوران مدارس به کاهش تماشای پورنوگرافی و در نتیجه مشکلات ناشی از آن مانند افسردگی، اضطراب و مشکلات خواب کمک شود. در ادامه پیشنهاد می‌گردد از نظر فرهنگی خصوصاً در ابعاد معنوی و اخلاقی جهت استفاده از فضای مجازی نیز کارهای لازم در جهت پیشگیری و کاهش گرایش به تماشای تصاویر و فیلم‌های پورن صورت گیرد. همچنین در بعد پیشنهادات پژوهشی، پیشنهاد می‌گردد، مطالعات مشابه به صورت کیفی نیز انجام شوند. از مصاحبه به عنوان ابزار در پژوهش‌های بعدی استفاده شود. همچنین در صورت استفاده از پرسشنامه، از ابزارهای دیگری که ابعاد بیشتری از سلامت را می‌سنجند از قبیل پرسشنامه MMPI و SCL-90 استفاده شود. در نهایت پیشنهاد می‌شود در تحقیقات مشابه حجم نمونه بیشتر در دو گروه مدنظر قرار گیرد.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: این مقاله برگرفته از رساله دکتری نویسنده اول در رشته علوم اعصاب شناختی - مغز و شناخت در دانشگاه تبریز با کد اخلاق IR.TABRIZU.REC.1402.019 کمیته سازمانی اخلاق در پژوهش‌های زیست پزشکی دانشگاه تبریز است. مجوزهای لازم جهت انجام پژوهش از سوی دانشگاه تأیید و صادر شده است. برای کسب رضایت آگاهانه و آزادانه شرکت‌کنندگان، ابتدا هدف از اجرای پژوهش و نحوه انجام آن به‌طور واضح برای شرکت‌کنندگان تشریح گردید و پس از اخذ رضایت کتبی در مطالعه شرکت نمودند. از جانب محققان اطمینان داده شد که داده‌های فردی آن‌ها محرمانه باقی خواهد ماند.

حامی مالی: این پژوهش در قالب رساله دکتری و بدون حمایت مالی اجرا شده است.

نقش هر یک از نویسندگان: این مقاله از رساله دکتری نویسنده اول و به راهنمایی نویسنده دوم و مشاوره نویسنده سوم و چهارم استخراج شده است.

تضاد منافع: این نوشتار برگرفته از پایان‌نامه دکتری است و با منافع شخصی یا سازمانی منافات ندارد. نویسندگان هیچ تضاد منافی در رابطه با این پژوهش اعلام نمی‌نمایند.

تشکر و قدردانی: بدین‌وسیله از اساتید محترم راهنما و مشاور همچنین تمامی شرکت‌کنندگان در پژوهش و همچنین خانم دکتر شعله وطن‌پرستی که در اجرای پژوهش همکاری و همیاری نمودند کمال تشکر و امتنان داریم.

منابع

References

خلج آبادی فراهانی، فریده. (۱۴۰۰). عوامل ساختاری زمینه ساز مصرف پورنوگرافی در اینترنت در بین جوانان شهر تهران؛ یک مطالعه کیفی. مطالعات راهبردی ورزش و جوانان، ۲۰(۵۱)، ۳۵-۷۰.

https://fasname.msy.gov.ir/article_422.html?lang=fa

فراهانی، علی؛ ارجمندنیا، علی اکبر؛ داوران پورفرد، گلرخ. (۱۴۰۱). بررسی مختصات روان سنجی پرسشنامه سلامت روان رانندگان تاکسیرانی آنالین. مجله علوم روانشناختی، ۲۱(۱۱۴): ۱۱۶۲-۱۱۴۵.

<https://doi.org/10.1016/j.jsxm.2019.05.010>

فیروزی خجسته فر، ریحانه؛ عسگری، کریم؛ کلانتری، مهرداد؛ رئیس، فیروزه؛ شاهواری، زهرا. (۱۴۰۰). مقایسه اثربخشی درمان شناختی - رفتاری و درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر علائم افسردگی و رفتار فزون کنشی جنسی در بیماران مبتلا به اعتیاد جنسی. مجله علوم روانشناختی ۲۰(۹۹)، ۳۴۱-۳۵۲.

[URL: http://psychologicalscience.ir/article-۷۸۵-۱-fa.html](http://psychologicalscience.ir/article-۷۸۵-۱-fa.html)

نظری، شهرام؛ هنرمند، پیمان؛ هوشیار بادانش، مژده. (۱۳۹۸). مقایسه تأثیر یک دوره تمرینات یوگا و پیلاتس بر سلامت روانی و کیفیت زندگی زنان سالمند غیرفعال. مجله علوم روانشناختی، ۱۸(۸۲)، ۱۱۷۳-۱۱۶۵.

[URL: http://psychologicalscience.ir/article-۵۲۹-۱-fa.html](http://psychologicalscience.ir/article-۵۲۹-۱-fa.html)

نوربالا، احمدعلی؛ باقری یزدی، سیدعباس؛ اسدی لاری، محسن؛ واعظ مهدوی، محمدرضا. (۱۳۸۷). اعتباریابی پرسشنامه ۲۸ سؤالی سلامت عمومی به عنوان ابزار غربالگری اختلالات روان پزشکی در شهر تهران-۱۳۸۰. تحقیقات نظام سلامت حکیم. ۱۱(۴)، ۴۷-۵۳.

[URL: http://hakim.tums.ac.ir/article-۴۶۴-۱-fa.html](http://hakim.tums.ac.ir/article-۴۶۴-۱-fa.html)

محدث اردبیلی، ابوالفضل؛ رجایی، زهرا؛ نیازی، مریم؛ ربانی، فاطمه. (۱۴۰۰). رابطه سه گانه های تاریک شخصیت با اعتیاد جنسی در دانشجویان دختر شهر مشهد. مجله علمی پژوهان. ۱۹(۵)، ۵۵-۵۱.

[URL: http://psj.umsha.ac.ir/article-۸۶۴-۱-fa.html](http://psj.umsha.ac.ir/article-۸۶۴-۱-fa.html)

درویش ملا، مهدی؛ نیک منش، زهرا. (۱۳۹۶). بررسی ویژگی های روان سنجی نسخه فارسی مقیاس استفاده مشکل ساز از هزینه نگاری (اعتیاد به هزینه نگاری). فصلنامه علمی روش ها و مدل های روانشناختی، ۸(۲۷)، ۶۳-۴۹.

[20.1001.1.22285516.1396.8.27.4.9](https://doi.org/10.1016/j.jsxm.2019.05.010)

Baranowski, A. M., Vogl, R., & Stark, R. (2019). Prevalence and Determinants of Problematic Online Pornography Use in a Sample of German Women. *The Journal of Sexual Medicine*, 16(8), 12741282. <https://doi.org/10.1016/j.jsxm.2019.05.010>

Borgogna, N. C., Duncan, J., & McDermott, R. C. (2018). Is scrupulosity behind the relationship between problematic pornography viewing and depression, anxiety, and stress?. *Sexual Addiction & Compulsivity*, 25(4), 293318. <https://doi.org/10.1080/10720162.2019.1567410>

Borgogna, N. C., Duncan, J., & McDermott, R. C. (2018). Is scrupulosity behind the relationship between problematic pornography viewing and depression, anxiety, and stress? *Sexual Addiction & Compulsivity*, 25(4), 293-318. <https://doi.org/10.1080/10720162.2019.1567410>

Camilleri, C., Perry, JT., Sammut, S. (2021). Compulsive Internet Pornography Use and Mental Health: A Cross-Sectional Study in a Sample of University Students in the United States. *Front Psychol*. 021, 11:613244. [doi:10.3389/fpsyg.2020.613244](https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.613244)

Carnes, P., Green, B., Carnes, S. (2010). The same yet different refocusing the sexual Addiction Screening Test (SAST) to reflect orientation and gender. *Sex Addict Compulsivity*. 17(1), 3-7. [DOI:10.1080/10720161003604087](https://doi.org/10.1080/10720161003604087)

Cheung, P., Spears, G. (1994). Reliability and validity of the Cambodian version of the 28-item general health questionnaire. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*. 29, 95- 99. [DOI: 10.1007/BF00805629](https://doi.org/10.1007/BF00805629)

Darvish Molla, M., & Nikmanesh, Z. (2017). Psychometric Properties of the Persian Version of Problematic Pornography Use Scale (Pornography Addiction). *Psychological Methods and Models*, 8(27), 49-63. (Persian). [20.1001.1.22285516.1396.8.27.4.9](https://doi.org/10.1001.1.22285516.1396.8.27.4.9)

Donevan, M., Jonsson, L., Bladh, M., Priebe, G., Fredlund, C., Svedin, CG. (2022). Adolescents' Use of Pornography: Trends over a Ten-year Period in Sweden. *Archives of Sexual Behavior*. 51(2), 1125-1140. [doi: 10.1007/s10508-021-02084-8](https://doi.org/10.1007/s10508-021-02084-8)

Farahani, A., Arjmandnia, AA., Davaranpoor Fard, G. (2022). Investigating the psychometric properties of online taxi drivers mental health questionnaire. *Journal of Psychological Science*. 21(114), 1145-1162. (Persian). [doi:10.52547/JPS.21.114.1145](https://doi.org/10.52547/JPS.21.114.1145)

- Firoozikhojastehfar, R., Asgari, K., Kalantari, M., Raisi, F., shahvari, Z. (2021). Comparison of the effectiveness of cognitive-behavioral therapy and acceptance and commitment therapy on depression symptoms and hypersexual behaviours in patients with sex addiction. *Journal of Psychological Science*. 20(99), 341-352. (Persian). URL: <http://psychologicalscience.ir/article-1-785-fa.html>
- Garg, M. (2023). Mental health analysis in social media posts: a survey. *Archives of Computational Methods in Engineering*, 30(3), 1819-1842. <http://dx.doi.org/10.1007/s11831-022-09863-z>
- Galderisi, S., Heinz, A., Kastrup, M., Beezhold, J., Sartorius, N. (2015). Toward a new definition of mental health. *Archives of Sexual Behavior* 14(2), 231-3. doi: 10.1002/wps.20231. PMID: 26043341; PMCID: PMC4471980
- Goldberg, D. P. (1972). The Detection of Psychiatric Illness by Questionnaire. Maudsley Monograph No. 21. Oxford: Oxford University Press.
- Grubbs, J. B., Perry, S. L., Grant Weinandy, J. T., & Kraus, S. W. (2022). Pornemic? A longitudinal study of pornography use before and during the COVID-19 pandemic in a nationally representative sample of Americans. *Archives of Sexual Behavior*, 51(1), 123-137. doi: 10.1007/s10508-021-02077-7
- Hernández-Mora Ruiz Del Castillo, M., Bonnet, P., & Varescon, I. (2023). Profiles of Pornography Use Based on Addictive Mechanisms and Psychopathological Features. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 1-13. doi: 10.1007/s11469-023-01087-x
- Hernández-Mora, M., & Varescon, I. (2022). Sociodemographic and Psychopathological Factors Predicting Problematic Pornography Use in a Young Adult French Community Sample. *Sexual Health & Compulsivity*, 29(3-4), 108-126. <https://doi.org/10.1080/26929953.2022.2110342>
- Hilton, DL., Watts, C. (2011). Pornography addiction: A neuroscience perspective. *Surgical Neurology International*. 2 (19). doi: 10.4103/2152-7806.76977
- Izdihar, D. F., Fauzi, F. R., Dita, D. A. A., Aransih, M. P., Prawiroharjo, P., Risman, E., & Edison, R. E. (2021). Faking Good Among Porn-Addicted Adolescents. In *International Conference of Mental Health, Neuroscience, and Cyber-psychology*. 2, 6-10.
- Johnson, A. L. (2021). Changes in Mental Health and Treatment, 1997-2017. *Journal of Health and Social Behavior*, 62(1), 53-68. <https://doi.org/10.1177/0022146520984136>
- Kang, X., Agastya, I. M. A., Handayani, D.D., Kit, M. H., & Rahman, A. W. (2021). Electroencephalogram (EEG) dataset with porn addiction and healthy teenagers under rest and executive function task. *Data in Brief*, 39, 107467. doi: 10.1016/j.dib.2021.107467
- KhalajabadiFarahani, F. (2021). Structural Factors Underlying Pornography Consumption among Youth in Tehran: A Qualitative Study. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 20(51), 35-70. (Persian). https://fasname.msy.gov.ir/article_422.html
- Kor, A., Zilcha-Mano, S., Fogel, Y. A., Mikulincer, M., Reid, R. C., & Potenza, M. N. (2014). Psychometric development of the Problematic Pornography Use scale. *Addictive behaviors*, 39(5), 861-868. doi: 10.1016/j.addbeh.2014.01.027
- Laier, C., Brand, M. (2017). Mood changes after watching pornography on the Internet are linked to tendencies towards Internet-pornography-viewing disorder. *Addictive behaviors reports*. 5:9-13. <https://doi.org/10.1016/j.abrep.2016.11.003>
- Mattebo, M., Tydén, T., Häggström-Nordin, E., Nilsson, KW., Larsson, M. (2018). Pornography consumption and psychosomatic and depressive symptoms among Swedish adolescents: a longitudinal study. *Uppsala journal of medical sciences*. 123(4):237-246. doi:10.1080/03009734.2018.1534907
- Mauer-Vakil, D., Bahji, A. (2020). The addictive nature of compulsive sexual behaviours and problematic online pornography consumption: A review. *Canadian Journal of Addiction*. 11, 42-51. DOI:10.1097/CXA.0000000000000091
- Mohaddes Ardabili, A., Rajaei, Z., Niazi, M., Rabbani, F. (2021). The Relationship between Dark Personality Triads and Sexual Addiction in Female Students in Mashhad. *Pajouhan Scientific Journal*, 19 (5) 51-55. (Persian). URL: <http://psj.umsha.ac.ir/article-1-864-fa.html>
- Morgan, E. (2011). Associations between young adults' use of sexually explicit materials and their sexual preferences, behaviors and satisfaction. *Journal of Sex Research*, 48(6), 520-530. doi: 10.1080/00224499.2010.543960
- Nazari, S., Honarmand, P., Hoshyar Badanesh, M. (2019). Comparison of the effect of yoga and pilates training on mental health and quality of life of disabled elderly women. *Journal of Psychological*

- Science. 18(82), 1165-1173. (Persian).
URL: <http://psychologicalscience.ir/article-1-529-fa.html>
- Niazof, D., Weizman, A., & Weinstein, A. (2019). The contribution of ADHD and attachment difficulties to online pornography use among students. *Comprehensive Psychiatry*, 93, 56-60. <https://doi.org/10.1016/j.comppsy.2019.07.002>
- Noel, JK., Jacob, S., Swanberg, JE., Rosenthal, SR. (2023). Pornography: A Concealed Behavior with Serious Consequences. *Rhode Island medical journal*. 106(3), 29-34. PMID: 36989095.
- Noorbala, A. A., Bagheri yazdi, S. A., Mohammad, K. (2009). The Validation of General Health Questionnaire- 28 as a Psychiatric Screening Tool. *Hakim Health Systems Research Journal*, 11(4), 47-53. URL: <http://hakim.tums.ac.ir/article-1-464-fa.html>
- Peter, J., & Valkenburg, P. M. (2011). The influence of sexually explicit Internet material on sexual risk behavior: A comparison of adolescents and adults. *Journal of Health Communication: International Perspectives*, 16(7), 750-765. doi: 10.1080/10810730.2011.551996
- Privara, M., & Bob, P. (2023). Pornography consumption and cognitive-affective distress. *The Journal of Nervous and Mental Disease*, 211(8), 641-646. DOI: 10.1097/NMD.0000000000001669.
- Rissel, C., Richters, J., De Visser, R. O., McKee, A., Yeung, A., & Caruana, T. (2017). A profile of pornography users in Australia: Findings from the second Australian study of health and relationships. *The Journal of Sex Research*, 54(2), 227-240. <https://doi.org/10.1080/00224499.2016.1191597>
- Setyawati, R., Hartini, N., Suryanto, S. (2020). The Psychological Impacts of Internet Pornography Addiction on Adolescents. *Humaniora*. 11(3), 235-244. <https://doi.org/10.21512/humaniora.v11i3.6682>
- Shirk, S. D., Saxena, A., Park, D., & Kraus, S. W. (2021). Predicting problematic pornography use among male returning US veterans. *Addictive Behaviors*, 112, 106647-106647. <https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2020.106647>
- Štulhofer, A., Jurin, T., Briken, P. (2016). Is high sexual desire a facet of male Hypersexuality? Results from an online study. *Journal of sex & marital therapy*. 42, 665-680.
- Su, Y., Zheng, L., & Zheng, Y. (2023). Pornography use and mental health problems in the Chinese population: Examining the pornography problems due to moral incongruence model. *The Journal of Sex Research*, 1-12. <https://doi.org/10.1080/00224499.2023.2201255>
- Svedin, C. G., Donevan, M., Bladh, M., Priebe, G., Fredlund, C., & Jonsson, L. S. (2023). Associations between adolescents watching pornography and poor mental health in three Swedish surveys. *European child & adolescent psychiatry*, 32(9), 1765-1780. DOI: 10.1007/s00787-022-01992-x
- Whitfield, T., Rendina, H. J., Grov, C., & Parsons, J. T. (2018). Viewing Sexually Explicit Media and Its Association with Mental Health Among Gay and Bisexual Men Across the U.S. *Archives of sexual behavior*, 47(4), 1163-1172. <https://doi.org/10.1007/s10508-017-1045-y>
- Willoughby, B. J., Carroll, J. S., Nelson, L. J., and Padilla-Walker, L. M. (2014). Associations between relational sexual behaviour, pornography use, and pornography acceptance among US college students. *Cult. Health Sex*, 16, 1052-1069. doi: 10.1080/13691058.2014.927075
- Wright, P. J., & Randall, A. K. (2012). Internet pornography exposure and risky sexual behaviour among adult males in the United States. *Computers in Human Behavior*, 28(4), 1410-1416. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2012.03.003>